

Szigeti Lajos

Hívó szó

Versek

2001-2003

**Orpheus kiadó
2003**

TARTALOM

KORPARANCS

NULLADIK ÓRA

TÁVLATOK

LELET

TÁJOLÁS

BORPECSÉTES ÍRÁS

NULLADIK ÓRA

LÁTKÉP

NAGY FA DŐLT KI

A FÖLD NAPJÁN

LEPKÉSZ

VERSBE SZEDETT NÖVÉNYEK

ALMA

TÉLTEMETŐ

TÁJKÉPVÁZLAT

ITTHON, EURÓPÁBAN

KÖRTÉR

ÉRINTŐK

PÁRBESZÉD

VILÁGHÍRADÓ

KÉSEI TRUBADÚR DALA

CSIGAVONAL

GYŰRŰK

A HINTALÓ

JÁTÉKSZENVEDÉLY

STRÓFÁK

RÖGTÖNZÉSEK

A LÉGY LÉTÉRVEI

IGE

ÁBRÁZATOK

A PÉNZ

GYŰJTÖGETŐ

A MUZSIKA HANGJAI

ZONGORAMŰVÉSZ REVERENDÁBAN

ÁLMOSKÖNYV MELLETT

LEVÉL ÁZSIÁBÓL

A VILÁG KELETKEZÉSE

Sorskereső (*Juhász Ferenc*)

KORPARANCS

Csillagporból lettél
ember, hát fényeskedjél.

NULLADIK ÓRA

TÁVLATOK

Gyorsulva táguló világegyetem
- kiüresedő, karbon sötét égbolt,
nevemen csillag - fényszálon életem
lényeg vagy jelenség volt?

Rajzoltam porba, simogattam a kört,
míg látható, én legyek középpontja,
kiforgatni ujjpercek élei közt
a Föld nem bűvös kocka.

Vonzáskörét kioldva hosszan repít
egy új fokozat, - ég tüzét lelopjuk,
öröklétet tervezünk nagyban s megint
Isten kezében sorsunk.

LELET

Itt nyugszik

még ki sem hűlt földkéreg alatt
hetvenhétmilliárd halott -

Sírba zsugorítva
a rózsafüzér-csigolyasor,
néhány számozott csonttöredéket
kiemel markoló gyökér, inda.
Maszk az arc, lelet
a kagyló-, pénzérme-szem.

Megbolygatott mezőn, romfalnál
vakondtúrásnyi humusz barnáll,
virág kölcsönzi színét
a látók íriszének.

A tépéscsináló szél
szárnyas magot szór szét -
sodródnak, becsavarodnak a gének
- moccan a föld méhében az élet.

TÁJOLÁS

Adott pont: ÉN
s a kimozdíthatatlan
látható világ,
amely nem tud magáról,
nem érzékeli, mily hatalmas.

Itt a hegyháton magasles
állásból szemlélem a határt -
csillog a hegyesszöget befogó,
eget karcoló templomtorony
(nagy óra zónájában az idő
mindenkinek ketyeg)
galambraj emel görnyedt házfedelet,
a vízparti nyárfasorig látni,
amott felhők csordakútja
- ismerős táj koordinátái.

Keresztútnál az elhengerített kő,
madárnyelven énekel az erdő,
vadon termő gyümölcse pirul,
árnyékra vetődik, ami hull.

Eső után iszappakolás,
tépőzárként tapad a bogáncs,
kifeszített pókhálón hárfázó cseppek
adják a legtisztább hangzást: a csendet.

BORPECSÉTES ÍRÁS

Az írások szerint Noé
„ivék a borból, s megrészegedek,
és meztelen vala sátra közepén.”

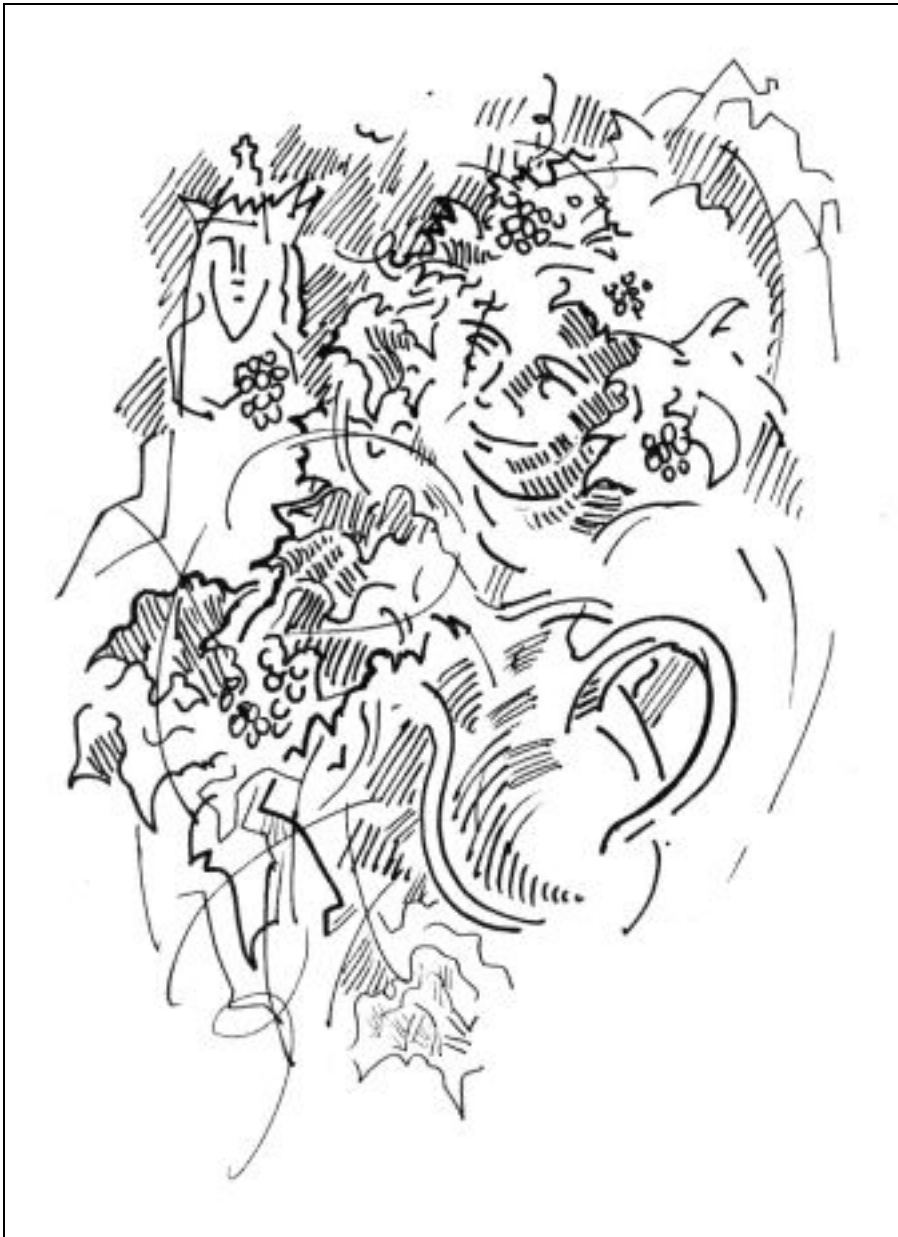
Nem a bor beszél belőlem.

Ha borban az igazság,
cégére nem vagyok.

Versem kifakad, mint a szőlőszem,
ahogy napszúrást kapott.

Hadd forrjon a hegy leve,
kicsinye: alma-, füge-, meggy-,
e minőségben nincs hamis,
fehér vagy vörös, ó- vagy új-,
asztali és különleges,
ez vékonyabb, az testesebb,
jöhet édes, meg száraz is,
fűszerezett, pezsgő, aszú -
Mértékkal gyógybor a jó bor
- illat, zamat misebora,
kánai menyegzőt ígér cukorfoka.

Jut földnek, tűznek italáldozat,
Napistennek és Jupiternek,
Dionüszosz/Bacchus mámora
árát, ha kérik, mind másról beszél -
a legény bor, a lány kenyér.

NULLADIK ÓRA

Alakzatba rendeződnek
a bolygók - együtt állnak.
Hajnal - nulladik óra,
még sincs vége a világnak.

Surrogást szítál
a széllal bélelt nád,
tapsifüles sás.
Vonal- és szintárvlatokkal
káprázat, délibáb a légáramra festett
virágmintás rét,
sok „léha napraforgó” - üres szemű tányér
- fogyatkozó napocska.
Sugárra fölfűzött szőlőfürtöt
bilingérez darázs, csóka.

Bújtat a lombok függőkertje,
az egymás nélkül értelmezhetetlen
fény és árnyék,
a nő s a hím
ölelkező, páros, mint szerelmes
költeményekben a rím.

Boros pincénk ablakában
szúnyogháló-eolhárfa
szólal, falvédő szöveg tanít:
„Ne számolj órát, percet
és örök életed lesz.”

LÁTKÉP

Romvár tövében sombokor,
itt ringatózik Szigliget -
árnyas utcák, festőiek
a háztetők, pincesorok

boros kettős látásomon
rontanak, majd segítenek -
szélfúttá, duzzadt levelek
vitorlák a Balatonon,

hátrálnak pipáló hegyek
- a vulkanikus talaj él,
lejtmenetben nagy karéj
búzamező, ég cikkelye.

Csőszködj, Kamon-kő kilátó,
lenn Aranykagyló tükörű
Királyné szoknyája körül
forgolódik Rókarántó.

Minek is kérdezni: miért?
- ruhaszáritó sugáron
szírom-ing leng, kötél táncol -
érdek nélkül tetszik, mi szép?

- Mióta Isten az embert
leimádkozta a fáról.

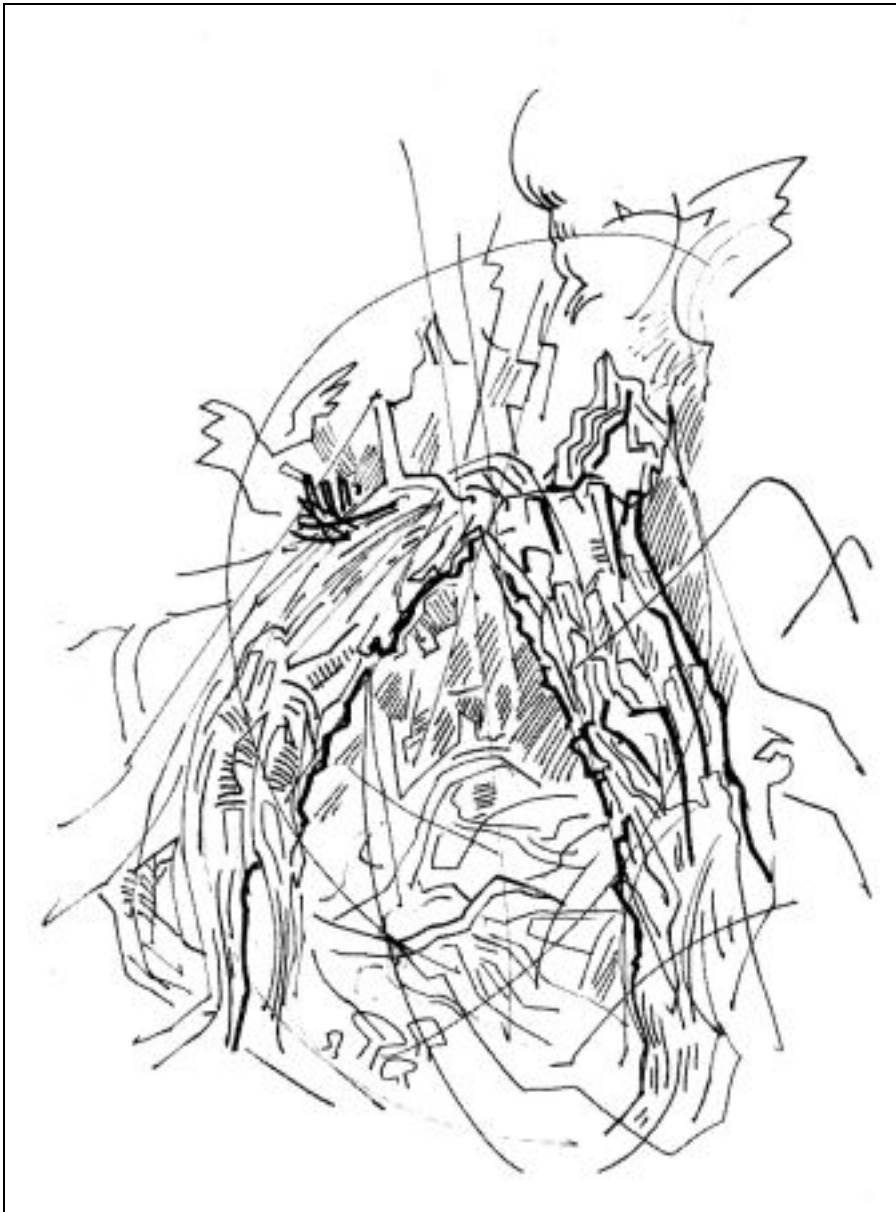
Szigliget, 2003. augusztus 1.

NAGY FA DŐLT KI

Őserdő sűrű éjszaka
- nagy reccs! - egy bükkfa meghasadt,
földrészünk kidőlt alóla,
mintha villám sújtotta volna
- ívfény ég és föld között
sistereg, dördül, mennydörög,
jég rianását visszhangozza,
mi útjában állt már pozdorja,
jaj! - hangfálnak ütközött.
Ágain fészkelő madarak,
hajtóvadászaton vadak
szívhangja, uhubagoly huhogás,
gégemetsző denevér-nyikkanás
álmomból is fölriasztanak.

Reggel lombja még zihált,
egy természet-koszorút leoldva,
az utolsó csapást törzsére
a napfény fejszéje mérte -
nem felejttem nyers szagát,
megalvadt nedvét, roncs kérgét,
hullafoltos leveleit,
múlásában az emberit -
Ne gyalázzák meg férgek, pondrók!
Áthúznák kiszakadt gyökereit
a Balaton-felvidék koporsó
s kunhalom alakú tanúhegyei.
Mint aki végképp megelégtelt
minden világméretű szennyet, mérget,
mint élő szervezet el nem égett,
inkább öngyilkos lett maga,
az őserdő sűrű éjszaka.

A FÖLD NAPJÁN

Repedezett talaj sokszögében
mutatja műholdas fölvetel:
sakktáblán fojtott matt
fogságában is király
a bodzabokor-Laokoon.

A fölászott kert ki tudja, hányadik
mélyrétegében gyökérsző gyümölcsfa
majd' átszakad, olyan sovány,
inkább csak porfogó,
kérgét csuszka hántja,
szajkó férges csőre,
fakopács szaporáz.

Lángot hasít minden fejszecsapás
- gyógyíthatatlan csonkaság.
S míg papírsárcányok glissandóit nézem,
a nagy kékségbe fenyő fűrészel léket,
vagy villám: levegő-föld rakéta,
tüzes koronánk az ózonlyukas sztratoszféra,
s a napkitörések lávafolyamát
állva várjuk, mint meddő bodzafák.

LEPKÉSZ

Réten folyófűszender,
nappali pávaszem,
lobog a nagy tűzlepke
(hálót máglyára vetsz)
lárvaságból imágó,
törzséből szárnya lesz,
virág ringat virágot -
lepkesúly már a test.

VERSBE SZEDETT NÖVÉNYEK

Nem védett növény: pillangós pásztortáska,
hunyorféle szarkaláb, mákféle pipacs,
tátogatóféle repkényveronika,
parlagi pipitér, mezei árvácska -
gaz kölyök rejtőzne csalitba, csalánba.

Kapások ellensége: tarack ütközik,
veszedelmes betyárkóró, farkasalma,
ördögárpa, ebszőlő, fojtó aranka.
Allergén ingáz, élősd, porcsin-kövért
lósóska, mérges juhsóska, disznóparéj.

Ósi gyepen, tarlón folyondár fut, maszlag,
szeder szőrén-szálán levélként lapulok,
szakad gombvirág, vasfű, ernyős vadmurok -
terülj asztalkám a mézelő rovarnak,
foltos nadrágomon bojtörjén „utazhat”.
Újjászületés jelképe: tündérrózsa
s hamuvirág, ki jégkor hírmondója vagy,
rovarfogó hízóka hív, rekedt varangy
biggyeszi bő száját: jár a békakorsó,
varázscsókot várva, elmerülve kortyol.

ALMA

Piros-fehér virágzás,
paradicsomi fajta,
pirul tiltott gyümölcse,
bűnbeesés fészekalja.

Fölkínált halhatatlanság -
csörög a magház-pentagramma,
szerelem istennői közt Parisz
- merre gurul az aranyalma?

TÉLTEMETŐ

A múlt: emlékezet.
Jégcsap-tündérek siratják
a sárral dobált telet,
folyó folyammá árad
- siet: óceán várja,
örvényt egy szalmaszál kever.

Föntebb hegyormok
tartják az égboltot,
a morózus fák előcammognak
meglátni árnyékukat.
Az állatbőréből kibújt homo sapiens
busójáráskor alakoskodhat -
farsangot szétkürtöl, rázza kereplő,
tavaszi kabátja a böjti szellő.

Akármi porszem csillog,
nagyító alatt csillag.
Megszállott művész: Isten bolondja,
híres arányérzéked hol van?
Árnyékod mulandóság rémképe,
egy koponya röntgenképe
atlasz forgókorongján hologram.

TÁJKÉPVÁZLAT

A tömjénfüst illatú
mocsárvilág-télből kilábalunk.
Amerre habkő, képlékeny láva dermed,
tavalyi levél-pernye száll,
ligeterdőbe kitelepített facsemeték,
szőlőültetvény sormintái
zöld sávot húznak hegymenetben.

Hol partot ér
rezgőköreivel a tó,
egy szennyecsatorna könnyít magán,
óriásnád, gyékény, kötélfü
folttisztító széndioxidja pezseg,
szúnyoglábu bibircsvirág
és sallangos-pártás liliom egybekel,
vízcsobogás: a halak kóruséneke.

Fönn gongütés: a Nap,
zilált fénysugarak
átszelik a meridiánt.

Szemünk csarnokvizében
mennyi meleg szín,
a táj akvarellje - érdes ég
vásznán isteni ecsetkezelés.

ITTHON, EURÓPÁBAN

Északi félgömb forgat a fénybe egy új Európát -
 Napkelet álma: Nyugat, - hölgy, rabul ejt bikavér.
Citrusfélék, búzahatár s fõnn túlevelűek -
 flóra örök, faunánk pásztora szél, szabad ég.
Nyílt atlanti vizek moraját veri vissza Urál hegy,
 békegalamb, olajág s légiesült a határ.
Nemzetfoltok - vaktérkép, kétezzer éve keresztény
 ógörög ethosza véd, mérlege: római jog.
Északi, balti, dinári, meg alpi fajunk s mediterrán
 bábeli hangzavar áll tõke közös piacán.
Jó európai polgár hármás jelszava szent itt,
 míg szolidáris a nép, - ez teszi fõ erejét.
Van közös emlék, sokszínű kultúra, örökség,
 csillagos ég: lobogónk, szép Örömóda jövõnk.

KÖRTÉR

Kötélékben madárraj
légi bemutatója.
Alakoskodó felhők
árnyjátéka a földön.

Hol élősövény hullámszik,
egy formabontó fémszobor
tengelye körül a tér forog,
beleszédülnek az utcák is.

Piros padon feszengek -
évszámmal megjelölt, nyilazott szív.
Talán költő, szerelmes
jele még tisztán fogható.
Nytott szemmel csókolózni
szeszélyes múzsám fölém hajol,
szépsége: fogalom.

Kavicsúton a vízköpőhöz
szélörvény görkorcsolyázik,
labdára mozdul az ösztön,
levél-kontrasztó villan,
holtponton a hinta.

Kampósbottal hajlott korúak
földközeli keresik a múltat.
Ismerős tájszólással
csörren egy szarka
- világváros hajléktalanja.

ÉRINTŐK

PÁRBESZÉD

Mit forgatsz agytekervényeid
extragalaxis-ködében teremtő?

- Ember: torzó a tökéletességben,
ötezer csillagot számlálhatsz
álmatlan éjjel.
Eljön a te órád,
létidőt és fizikait
egymáshoz igazít.
Téren kívül, időn túl
nincs perspektívák megvonalazta sík.

A geodéta térfelet választ,
az óceánkutató halszemoptikát,
felezési idővel számol az atomfizikus,
dinamikussal dolgozik a csillagász -

A mindenség fényorgonáján játszol,
kiválasztott lett minden nép,
mégsem elég egyetlen megváltó.

VILÁGHÍRADÓ

Mire képes az ember?! -
Bolygóközi utazásra,
földön, vízen, levegőben
világszám mutatványra.

Ha zsarnoki az érdek,
gyilkolni is képes!

A tíz csapás után
túlnépesedés, környezetszennyezés,
globális fölmelegedés,
civilizációk háborúja fenyeget -

Trónfosztott istenek
követelnek véráldozatot?

A pénzsóvár net-nemzedék
fogyasztói társadalom -
a tőkés túltermelés világa
befullad hulladékába.

Genetika, informatika
tudja-e, hol a hiba?

Idegeim rövidzárlata
szikrányi gondolat:
javíthatatlan az erkölcs,
egy másik világ vagy a másvilág eljön.

De érhet-e annyi kín,
hogymár érzéstelenít? -

Ide köt a rög és rögeszme is.

KÉSEI TRUBADÚR DALA

A nő tündöklő,
tükröt talál,
kecses, mint antik váza,
kész, hogy bűvöljön,
csak önmagát
dicséri érzéki szája,
ujjai köré csavar,
mint fürt haját.

*

Szépségkirálynő,
költeményem
ajánlom, bontva színeit,
csokornyi szál közt
virágének.
Arcod bújócska gödreit
mosoly kerülgeti - nap
fényessége.

Hajolj zárójel
karjaimba,
így gyújtólángot óv tenyér,
sötét nem olt el,
főlnagyítva,
mindenség falán fut le fény.
Térgörbület lesz ágya
vágyainknak.

CSIGAVONAL

Gyermekkéz róttá
ősi mozgásjel -
porban tekergő csigaház,
játékok alaprajza, Babel tornya,
tornádó-harang száll föl,
búgócsiga spirálkőd,
lent kúszó hurokban indakacs,
orsó, rugó, menetes csavar,
örvénylő ósvízben kacskaringós
tengeri szörnyek, a születés, növekedés
kifelé haladó spirálja,
majd a befelé csavarodás: összehúzódás
- a lét halála,
állapotváltozások tartama, anyagmozgás
egymásutánisága: lüktető idő,
a ciklusok: holdhónapok, napévek,
a világekorszak egésze
(hallucinálunk e rituális labirintustáncban)
világoszlopra csavarodott kozmikus kígyó
a kettőspirál kétirányúsága.

GYŰRŰK

A víztükörből visszapillant
mélység és magasság -
körgyűrűk végtelenje,
kút tekergő lánc,
évgyűrű kúszik fára
(mintha bilincs csörrenne)
egy sima, egy fordított
bűvész-varázskarikával
tudáshoz kapcsolt titok -
Prométheusz vaspántja,
bölcS Salamon pecsétje,
holló csőrében ékes
címerdísz ragyogtat, Corvin,
halászyűrűs földi helytartó
áldása urbi et orbi,
s a tengert is eljegyző
gyöngyös gyűrű, aranyló
ujjainkon a Nap, Hold.

A HINTALÓ

Szétesett a múlt
becses darabja: a hintaló,
helyben járva is kilométereit faló
lábát törte, forgója kilazult,
fakó sörénye, farka csak légycsapó,
íme, a nyerges derék, amott
a világ négy sarkában
patkószög-csillagokat rúgó lába.

Piros-kék színekben indult
félszáz éve, mint ajándék ló, favorit,
akiért négy testvér szorít,
szentestére rajtra készen izgul -
Végül csapzottan, ragyogva,
befutott, mintha Kincsem lett volna,
táncolt, akár egy betöretlen vadló,
döngött a föld, trappolt a padló.

Már elíziumi mezőkön
tüzes Pegazusként hőköl.

JÁTÉKSZENVEDÉLY

Az emberré válás folyamatában
gyerekjáték, varázslat
e mikrokozmosz mesevilág -
benépesíti fantáziád
homo ludens, kisdéd játékaid
még olyan könnyű megbocsátani.

Aztán istentől elválaszt a bűn,
nyelved hegyén ostya-lepedék
egy töredék szótag, bűvölő, ráolvasó
metaforák villannak, bölcsődalok
késleltetik az álmot, versritmus mókuskerekét
forгатja a gyerekész, jár sántaiskolát,
szerepjátékban tanul papás-mamást.

„Bújj-bújj zöld ág”, ajándék
kiskocsi nyikorog, nádi hegedű,
legyezőfű bogernyős buga-virága, bogáncs
épít csutkarozinak cifra palotát;
itt elegendő a hódításhoz
fakard meg papírcsákó.

Ha majd a munka embertelenné tesz,
leszel érzelmi fogyatékos, pénzbedobós
automaták megrabolnak, farkastörvény az úr -
szemet szemért,
s mindenki megvakul.

De színjáték, tánc, zene
marad örömforrás, emberi üzenet,
kihívhat sport- és hadijáték,
s testi-lelki nyavalyákért
valami egyensúlyt teremtve,
kárpótolhat a szeszélyes szerencse.

STRÓFÁK

KÁRPÁT-MEDENCE

Meddő szülőhaza -
gyász- és szórványmagyar.
Országvesztő hely.

TÉRBEN

Ferde sík
e tér
rácsos szerkezetén
gördül földgömbünk -
elnyeli egy feketelyuk.

A SZÉP

Egymáshoz rendelve
egyként ragyog
forma és tartalom.

FÖLDHÖZRAGADT

Anyagias, ízig-vérig
átgyúrt materialista,
érzelmi lény, - hasznát nézi,
erkölcsét úgy alakítja.

KÉSŐ ROMANTIKA

Legújabb kor műholdja
csillagképbe rajzolja -
Bika, Szűz tüzel, ragyog.
Most válasszunk csillagot.

R Ö G T Ö N Z É S E K

ÚT A BÖLCSESSÉGHEZ

Látásom romlik -
kezd világosodni.

SZÁMÍTÁS

Több ismeretlenű művelet az Élet -
Nincs hozzá megoldóképlet.

AGGÁLY

A legszebb érzés kémiját is fölfedezték.
Azért szeretsz még?

HOGYLÉTEM

Ha bánt is valami
- leginkább valaki.

FÖLSZARVAZOTT

Méretes agancs: -tól, -ig.
Mit csúfolsz, unicornis?

KIÁBRÁNDULÁS

„Milyen volt szőkesége?”
- Festett.

MORGÓ

Ha kutyául bánnak velem,
harapós leszek.

TEKINTÉLY KÉRDÉSE

Elárul, amint véded -
törékeny tekintélyed.

SZAVAZNI IN-DULJ!

Bal-jobb, bal-jobb, bal-jobb, ...

EGY JELMONDAT KORSZERŰSÍTÉSE

Legfőbb érték
a **pénz**ember.

HORROR

A gyilkolást kéjjel nézik -
a képernyő már vérzik.

ÍRÁSJEL-FOGYATKOZÁS

? ! () „” ; : - - , .

A LÉGY LÉTÉRVEI

Legyek légy-
zümmögés, gordonka dongás,
ne bogárpiszok,
emberi ürülék, bomlás-
termékek trágyadombján
döglégy, húslégy-szemtelen
piaci zsongás, hol a sonkát beköphetem.

Szeméthegek elhalmoznak,
s mint szédelgőt, fogdoshat
ragacsos légyfogó, -csapó,
pókháló, légyölő galóca.
De aki légynek se árt,
horgán csalétek, beránt
és szerencsáját kifogja.

Tudja, mitől döglük a légy,
ki legyeskedik, hiúságot legyez,
más lépre megy, bekapja a legyet.
Hull a teremtett lélek,
mint üvegszálas őszi légy.

Úri csöndben a zümmögést
meghallja még az Úr is -
a maga nemében szép
a rút is.

IGE

„Kezdetben vala az Ige.”
És annak, aki igével él,
új világot kell teremtenie.

ÁBRÁZATOK

Nap- és holdszemű
égisten, Legfelsőbb lény -
Janus-arc aszimmetriája,
barátságos arcot kér,
ki fájdalommal jött világra.

Szem, száj, orr, áll,
két tucat izom ráng
sírásra-rívásra.

Jaj annak, aki arctalan,
kopott keretben árnyékrajza van.
Sok gonoszt rettentő szörnypofa
bálvány és ornamentika
(rémületében a véső vacog még)
jóságos őrzőisten a „faragott kép”.
Uralkodók vert arany képesfele
- álarc-üres közöny
fényeskedik kézen-közön.

A PÉNZ

Mégis van szaga! -
hozzá izzadság, vér tapad,
megaláz minden szegényt.

Nem boldogít? -
Büszkén domborít
bankó, apró a zsebben
hitelkártya, csekk
tőzsdére, bankba megy
- csöndben fial, kamatozik
dollár, euró, forint...

Átkos vagy áldott,
hiánya kellemetlen.
Jól bevált csereeszköz,
ha haszonnal forgatják,
világot forгат, vált,
neki adóz az erkölcs -
oszt, szoroz, kivon,
összeadódik annyiszor
gazság, gazdagság,
meg hatalom, tömérdek
luxus, pöttöm érdek
(se mérték, se igazság)
jöhet júdáspénz, csúsópénz,
sok megnyomorított élet.

Én, rossz pénz, hiába zengeném
Főnicia és Fortuna
modern kori dicséretét
- árus, ki alkudni se tud,
értéktöbblethez sose jut,
van szókingse, hitele,
nem hozamra, kölcsön, -
szépség milliomosa, költő.

GYŰJTŐGETŐ

Idővel tárgyiasul az ember -
korral járó rigolyák,
rossz beidegződés, szokás,
még-valamire-jó-lesz mánia
a gyűjtőgető életmód
(nem eredeti tőkefelhalmozás!)
kukabúvár heuréka öröme -
ócskaság, nem hasznos hobby köti le,
mikor műhelymunka forgácsa hull,
tűzrevalóként bármi hasznosul,
de aki maga régi bútor, elnyűtt holmi,
hulladékát nincs szíve kidobni,
lényege mennyiségi, mint minden tartozéka,
agya fölösleggel megrakott véka,
mert rossz becsüs az érzelem,
csomagolópapír, lim-lom, madzag, toprongy
nyöget ládafiát, asztalt, polcot,
birtokvágy halmazati bűnjele
a sok ujjlenyomattal viselős,
nélkülözhető használati tárgy,
bóvli áru, mütyürke, csüngő csecsebecse
a föld felé gravitál,
vagy súlytalan úri szemét, szétszóródott
törmelék gyűrűzi, fékezi ezt a bolygót.

Végül kisszerű dolgainkat
a természet benövi, visszaveszi
- tűz, víz, rozsda eszi.

Hús-vér lényemet lecsupasztva,
majd humusz rakódik csontjaimra
élő szövet helyett.

Valódi műtárgyak, emléktárgyak
a méltóságban megőriztetek.

A MUZSIKA HANGJAI

Úrben a háttérzaj monoton
ismétlődő ütem, távoli üstdobpergés -
fúj a csillagszél
- a tér hullámtörő
partjait mossa az idő -
lesz Élet visszatérő ritmusa,
harmóniává hangszerelve, hit Naphimnusza,
A fuga művészete, Varázsfuvola, A teremtés,
szól nagy zenekarok csillogó hangszereivel
az Eroica, a Sors-szimfónia s a Kilencedik,
Haláltánc és a Befejezetlen, a Requiem.

Zengő zenei mondatok
hangot adnak a kimondhatatlannak -
alany az alaphármashangzat,
állítmány a domináns,
más kotta határozó, jelző,
zárlatok: a központosítás.

Lelkesül Magyar Rapszódia, Tavaszi szonáta,
Holdfény, Pathétique, Appassionata,
Forradalmi etűd vagy Esőcsepp prelűd,
Zene húros hangszerekre, ütőkre ...,
disszonáns Az éjszaka zenéje, a Mikrokozmosz.

Regény: a szonáta, novella: a rondó,
dráma: az opera, líra: a dal -
violin- s basszuskulcs nyitja szívemnek,
a Szabadság-kettős és Halleluja nagy pillanata
katarzis, melyben megtisztul az ember.

ZONGORAMŰVÉSZ REVERENDÁBAN

Hangszer már neve is: Szitár -
Ferenc, miként nagy mintaképe, Liszt,
lélekzendítőn játszotta műveit
- szigorú klasszikus után romantikust,
így teremtve harmóniát.

Alkalmi kórus próbálta
nagyhéten Bach János-passióját,
'Parasztkantáta' hangzott, régi zsoltár
(ki hittel énekel, duplán imádkozik)
s szent az istenes szolgálat.

Mozart-, Beethoven-szonáták
szépségével fogadott a paplak,
felhangként rezonált az égi ablak
(mert csoda hangol méltó cselekedetre)
jó pásztor terelte nyáját.

Szünetjel, - visszhangja sincs már,
de visszatér ellenpont példája,
mint fő motívum tükörfordítása,
a legszebb szólam: Istennek tetsző élet.
Térdet, fejet hajts, ministráns.

ÁLMOSKÖNYV MELLETT

Az alvás halálom
előgyakorlata,
megfejtendő álom
életem harmada,

szinkronizált szender
jön rám több hullámban
s fordított sorrendben
játszi szemmozgással,

érzéki csalódás
meg ős-tudattalan,
elfojtott emlék, vágy -
mélylélek vallana,

magas ingerküszöb
föld alá fektetne,
csak öntudat-üszök
pislákol reggelre.

LEVÉL ÁZSIÁBÓL

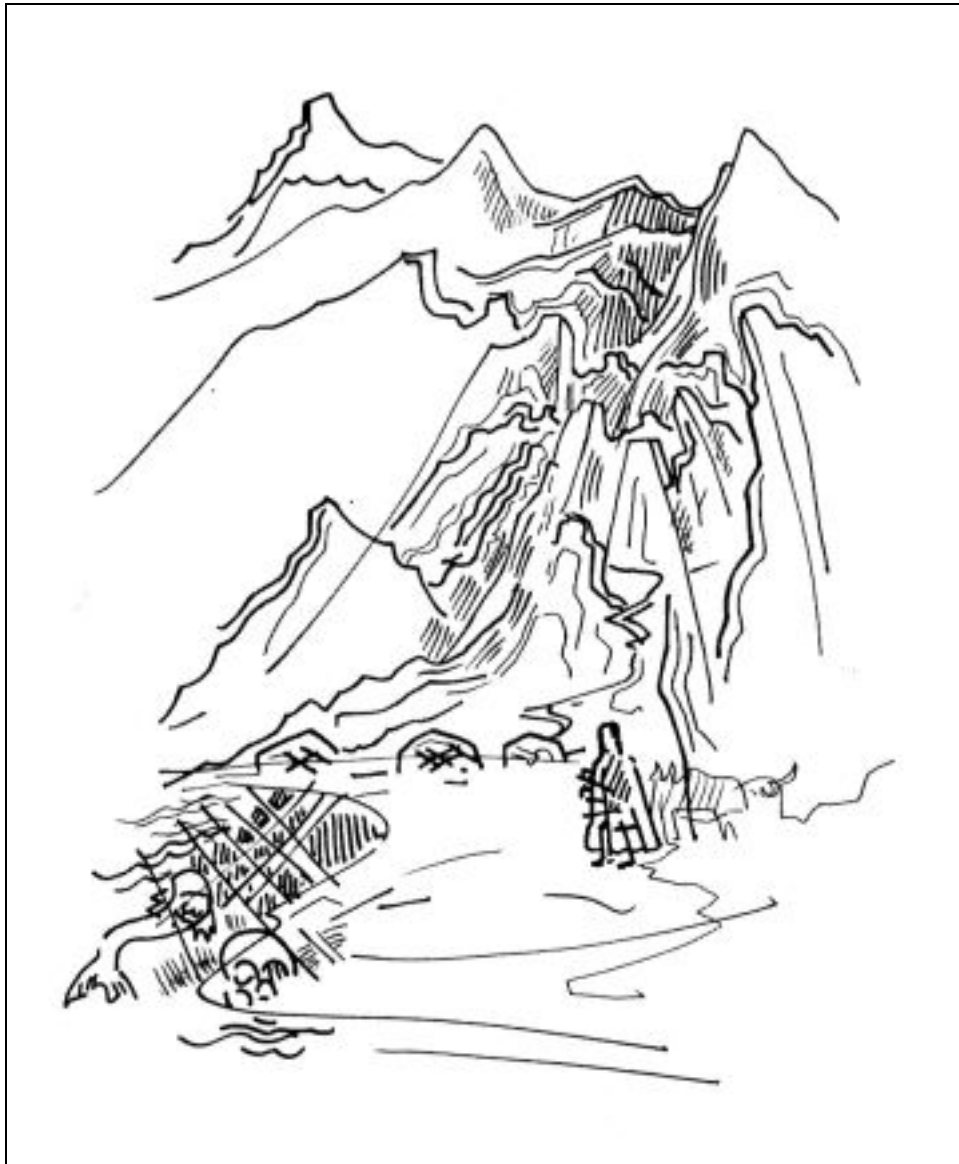
(Kőrösi Csoma idézése)

Meteorő-
hajításnyira van,
egy másik idősávban,
vulkánok hűlt helyén
magyarok őshazája.

Fényvitorlák
lágyn vizeken, nagy ég
- domború gömbsüveg tűz,
itt háló, hal, halál
régteől rokonértelmű.

Zord kerengők,
Tibet szent hegyei,
kétszer hét nyelven szólván,
nincs maradék haza,
a honvágym tömegvonzás.

Trópusi lágym
- árnyjáték tűzfalon,
szülőföld - térkép takar?
Glóriával köszön
„egy szegény, árva magyar”.

A VILÁG KELETKEZÉSE

„Kozmikus tojás” - első atommag -
a zéró pillanat után
Nagy Bumm - több milliárd hőfokkal
és perceken belül
a mindenség ragyog, sík terű
téridő - világegyetem,
szökési sebességgel ütközik minden elem,
atommáglyán fölszabadult energiák -
Forró múltból hideg jövőbe
vagy „hőhalálba” mutat az idő
(rozsdakoszorú, bomlás, terjedő
tűz jelzi, ahogy halad,
a Föld meddő lesz, kiégett salak)
a perdület-megmaradás törvénye szerint
Tejút és Naprendszer egy irányba kering,
gömbhalmazok hálóját csomózó galaktikák,
„hiányzó tömeg”, „sötét anyag”
pokolköre az űr
(tört rész a látható világ,
ahol szülöm csillagbölcsőben ringatott).
Társcsillagom,
a végtelenben világló világfa
táguló levélrésein át
megpillantjuk az idő kapuját,
látótengelyünk végén fogantatás előtti
éjsötét: az univerzum határa.

*

Ki volt az első mozgató? -
Egy üstökös fejéből kipattanó
szikrányi szerves élet,
vagy összetett szénvegyületek,
aminosavas molekulafelhők
villámfényes kisülése
(véletlen a születés, mint a halál)
belül a komfortzónán, földszerű bolygón
kikelve a plazmaburokból,
fogannak társas, értelmes lények.

Az ősrobbanás világrengető
visszhangja: kozmikus háttérsugárzás,
de hallani egy újszülött sírását,
amint gerinchúr pendül,
sok köteg fölhangolt ideg
az örök harmóniát zendíti meg,
a lélek megkönnyebbül,
a test nehézkedik,
míg inger ér, lesz ingerület is.

Valami kollektív tudattalant
átörökít a DNS-duplacsavar,
kötéseiben az öröklét emlékezete
(fáraóhangya, hőscincér,
temetőbogár, gyümölcsleány,
emberszabású majom
gén szerinti rokona vagyok)
a szemlencsében már a mikrovilág
színkép vonalkódja ad új olvasatot.

*

Nem térbeli, időbeli határ
választ el minket, a végtelen
átmérője az emberi értelem,
galaktikánk spirálkarjaival
átölel - szép mozdulat,
e nélkül elveszünk -
van már kitüntetett helyünk,
ahol természeti törvény, képlet
részre és egészre érvényes,
a világmindenség megismerhető,
teremtő és teremtetett
egynemű anyag.

Barátságos arcot kér
a pillanat - nyílászárója a Nap.

Sorskereső

Szigeti Lajos sorsát keresi. Lírikusi sorsát. Lírai sorsát! Nem a testi, térbeli állandóságot, maradandóságot, viszonyulást a térbeli, időbeli, természeti, társadalmi, vagy politikai környezetéhez, de a szó egyneműségét és tisztaságát a költői megvalósulásban. Szigeti Lajost én emberként alig ismerem. De kihajtottak versei a kemény idő repedéseiből, mint a szikla üresség-hajszál fugáiból a fűszál, mindig reménnyel, mindig zölden. A kő ellen a szilárdpuha növekedés, a kalászos indulat. Mit akarnak a költők? És mit tehetnek? Keresik halálukig azt az egyetlen szót, ami mégis mindenség-foglaló, összesség-gyűjtemény, amit Istennek nevezett el az emberi képzelet és a transzcendens hit. Ó, világ-virág! Ó, a szó árnytalan csöndje, döreje, túlvilága! Hiszen a vers szó-sejtekből világ-magánnyá szerveződött mindenség-virág. Illat, szín, sejtelem, veszteség és anyagához hűséges, mint ősi csontváz a földhöz a Földben. Szigeti Lajos verseiben még minden kavarog, örvénylik bennük az esendő és a maradandó, itt-ott fölcsillan egy kristályszál, aranypihe, mint bányásznak a kőzetekben, ott van a klasszikus ütemek gyermeki pontatlansága éppúgy, mint a világanyagra való kíváncsiság, naiv bukfenec és bárányfelhő-mosoly keveredik egymással, s ráalvad éberem olvasó szemünkre a szeretet csalódása, mint a megfagyott katona nyitott szemére a könny. Lírai sors-keresés Szigeti Lajos eddigi költészete. Sors-kereső küzdelem a kimondott, leírt szó bizonyosságáért. Verseit olvasva kívánom, hogy küzdelmét föl ne adja. A győztes befejezésig. A divattalan örökig!

2003. október 31.

Juhász Ferenc